

18 . Ciceu-Corabia | Comuna: Ciceu-Mihăiești | Județ: Bistrița-Năsăud | Punct: Sub cetate | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 34208.02

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, La Tène, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: descoperire izolată, fără vestigii arheologice

Categoriile sit: Civil, Domestic

Autori: Corneliu Gaiu, George Marinescu

Instituții: Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud, Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud

Raport

Culmea Ciceului se prezintă ca un masiv vulcanic lung de aproximativ 4,5 km. mărginit de abrupturi, care domină regiunea de la confluența Someșurilor, formată din tufuri și riolit dacitic, excelentă materie primă pentru cioplirea râșnițelor și pietrelor de moară. În jurul stâncii pe care a fost înălțată cetatea feudală se desfășoară o serie de terase mai ample sau mai înguste, a căror caracter antropoc trebuie să fie verificat, ocupate în mai multe epoci de comunități umane.

Primele investigații arheologice au fost efectuate de către un colectiv al muzeului din Bistrița, format din George Marinescu și Corneliu Gaiu, între anii 1977 și 1982, fiind evidențiate niveluri de locuire din bronzul târziu (cultura Wietenberg), perioada dacică clasică și epoca medievală timpurie (sec. IX).

Reluate după mai bine de un sfert de secol săpăturile arheologice au ca obiectiv dobândirea de noi informații cu privire la etapele de locuire a acestei așezări, dezvelirea unor suprafețe pentru cunoașterea structurii depunerilor și înregistrarea topografică a tuturor unităților de cercetare, inclusiv a celor executate în anii 1977 - 82.

Prima secțiune din această campanie S1/2008 cu dimensiunile de 16 x 5 m a fost deschisă pe terasa a III-a, orientată ca toate celelalte paralel cu terasele, pe direcția E-V. Între m 0 și 6 stratul de depunere arheologică se confundă practic cu stratul de humus. Între m 6,3 și 7,6 bolovani masivi din roca locală erau răsturnați în umplutura unei gropi din care au fost colectate fragmente ceramice din pastă grosieră și fină caracteristice bronzului final. Atât pereții gropii cât și bolovanii de pe circumferința acesteia au fost în contact îndelung cu focul.

Un complex de locuire din perioada dacică a fost prins în secțiune, între m 9 și 12. Înregistrată ca locuința L1/2008 aceasta avea pereții de N și de V tăiați în rocă, groapa locuinței coborând cu 1,20 m față de nivelul actual al solului. Umplutura bordeiului, dintr-un lut maroniu cu sfărâmături de piatră și lentile de arsură, conținea o impresionantă cantitate de fragmente ceramice, vase lucrate cu mâna și la roată provenind de la oale, fructiere, boluri, căni, cupe, kantharoi, cești. Se remarcă mai multe bucăți de creuzete și un tipar din lut pentru turnat lingouri, dovedind destinația de atelier a respectivului complex. Ca inventar metalic s-au găsit o daltă din fier și o fibulă de bronz, fragmentară, aparținând tipului cu corpul puternic profilat datat în secolul I p.Chr.

Pe aceeași terasă a mai fost deschisă încă o secțiune, amplasată la E de cea anterioară, cu dimensiunile de 10 x 5 m. Stratigrafic nu se constată mari diferențe față de prima secțiune: stratul de stâncă apare la -0,60 -0,80 m, peste care există o depunere de lut negru-maroniu, sterilă din punct de vedere arheologic, urmată de stratul de lut negru măzăros aparținând nivelului de locuire dacic. La capătul vestic al secțiunii a putut fi conturată o locuință de suprafață cu dimensiunile de 3 x 3 m. Dacă inventarul ceramic constă din relativ puține fragmente de olărie dacică, inventarul este întregit de o piatră de râșniță în curs de prelucrare, o bardă din fier și o pafta din bronz.

Următoarele două secțiuni au fost deschise pe terasa superioară, aflată sub înșeuarea dintre culmile Măgura și Ciceul Mic. Secțiunea SIII cu dimensiunile de 12 x 5 m, a permis identificarea celei de-a treia locuințe dacice, L3/2008. Groapa locuinței a fost amenajată între bolovanii de mari dimensiuni, fapt care face dificilă stabilirea structurii complexului, podina acesteia apare extrem de accidentată. Latura dinspre pantă și în acest caz apare sub forma unui perete tăiat în stâncă. Inventarul cuprinde o cantitate mare de fragmente ceramice la care se adaugă trei bucăți de pietre de râșniță – două catillus și o meta, dar și un valoros inventar metalic: o fibulă de argint de același tip cu cea fragmentară din prima locuință, cuțit de fier și un denar de la Vespasian care asigură datarea complexului la sfârșitul secolului I p.Chr.

Cea de-a patra unitate de cercetare cu dimensiunile de 10 x 3 m s-a dovedit mai puțin profitabilă sub raportul descoperirilor. Aici, în afara unor mici fragmente ceramice din pastă nisipoasă lucrate la roată aparținând orizontului medieval timpuriu, colectate din stratul de sol care acoperă stâncă, nu se înregistrează depuneri sau complexe arheologice.

Dacă nivelul de epoca bronzului a fost mai puțin consistent în campania din 2008, locuirea dacică se dovedește a acoperi toate terasele din preajma culmii Ciceului, puterea economică a așezării fiind reprezentată de atelierele de prelucrare a pietrei, la care se adaugă acum și un atelier de prelucrare a metalului, pe lângă mai vechiul cuptor de ars vase din săpăturile anterioare. Complexele cercetate în această campanie aparțin ultimei faze a locuirii dacice, care se încheie odată cu cucerirea traianică, în materialul arheologic din locuințe fiind identificate și fragmente ceramice de factură romană.

Bogatul material arheologic colectat se află în curs de restaurare, desenare și inventariere la CMJ Bistrița-Năsăud, urmând ca întregul material să fie prelucrat în vederea întocmirii monografiei așezării.

Desfășurarea cercetării arheologice a beneficiat de concursul și sprijinul material al primăriei comunei Ciceu Mihăiești, cea care a suportat și costurile legate de ridicarea topografică a sitului.

Se are în vedere în continuare dezvoltarea săpăturii pe celelalte terase intermediare și realizarea unui profil care să taie terasele pentru a preciza amploarea și etapele amenajărilor antropice ale versantului.

Informații suplimentare online

[Raportul 4227 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
